

Granskning finansiella delarna av årsredovisning 2019

Region Värmland

Lars Dahlin

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Daniel Brandt

Anders Ädling

Innehållsförteckning

Inledning	3
Uttalande	3
Syfte och Revisionsfrågor	4
Revisionskriterier	4
Avgränsning och metod	4
Iakttagelser och bedömningar	5
Förvaltningsberättelse	5
Driftredovisning	5
Investeringsredovisning	5
God ekonomisk hushållning	6
Rättvisande räkenskaper	7
Intern kontroll i hantering av regionens pensioner	7
Medelsförvaltning	8
Pågående tvister	8
Tjänstemannaledningens uttalande	8
Avslutning	8

Sammanfattning

Efter genomförd granskning gör vi bedömningen att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för det ekonomiska utfallet av verksamheten.

Vi bedömer vidare att det finansiella avsnittet i årsredovisningen i allt väsentligt är uppbyggd enligt lag, normer och i övrigt god redovisningssed och att räkenskaperna är rättvisande.

Det positiva resultatet efter balanskravsutredning med 100,2 mnkr innebär att regionen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans som framgår av Kommunalagen 11 kapitel § 5. Föregående års underskott på 72,2 mnkr är i och med årets resultat till fullo återställt.

Förvaltningsberättelsens finansiella avsnitt innehåller en uppföljning av de finansiella mål som fastställts i budget 2019. Vi bedömer att resultat och ställning delvis är förenligt med de finansiella målsättningar som regionfullmäktige fastställt.

Granskningen av de finansiella delarna i årsredovisningen har underlättats av att bokslutet varit väldokumenterat och att bilagor och underlag funnits i tillräcklig omfattning.

Efter vår granskning gör vi bedömningen att den interna kontrollen och säkerheten i redovisningen är tillräcklig.

Inledning

Bakgrund

Revisorerna har enligt 12 kap. 1 § kommunallagen bland annat till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning.

Vidare ska revisorerna enligt 12 kap. 2 § kommunallagen bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenliga med de mål regionfullmäktige beslutat. Revisorernas bedömningar ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Revisionsobjekt är Regionstyrelsen som är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

Uttalande

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av de finansiella delarna i årsredovisningen för Region Värmland för räkenskapsåret 2019-01-01 - 2019-12-31.

Vi har i allt väsentligt utfört revisionen enligt SKYREV:s utkast till vägledning för redovisningsrevision. Denna vägledning kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i de finansiella rapporterna. Det sakkunniga biträdet väljer i samråd med de förtroendevalda revisorerna vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar det sakkunniga biträdet de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur regionen upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i regionens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning ger årsredovisningen en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av regionens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lag om kommunal bokföring och redovisning.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de finansiella mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i regionen, hade påverkat dennes bedömning av regionen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan regioner och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed med utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial. Vår granskning omfattar inte intern kontroll i system och rutiner som genererar underlag till den finansiella rapporteringen.

Den granskade årsredovisningen fastställs av Regionstyrelsen 2020-04-07 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2020-06-03.

Rapportens innehåll har sakgranskats av redovisningschef.

Iakttagelser och bedömningar

Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller en översikt över utvecklingen av regionens verksamhet.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om händelser av väsentlig betydelse för regionen som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.

Förvaltningsberättelsen innehåller kortfattat upplysning om regionens förväntade utveckling.

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av regionens ekonomiska ställning.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar och resultatet med justering för förändring av resultatutjämningsreserven. Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 100,2 mnkr.

Driftredovisning

Årsredovisningen innehåller en driftredovisning i eget avsnitt. Det framgår hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten.

Nämndernas ekonomiska utfall visar på såväl över- som underskott. Sammantaget uppvisar nämnderna ett underskott och det uppgår sammanlagt till -72,8 mnkr. De nämnder som redovisar störst underskott gentemot budget är Hälso- och sjukvårdsnämnden som visar en negativ budgetavvikelse uppgående till -93,1 mnkr. Även Regionstyrelsen (-1,2 mnkr) och Kost- och servicenämnden (- 0,4 mnkr) uppvisar negativa budgetavvikelser. Överskott redovisas inom Kultur- och bildningsnämnden (+8,1 mnkr), Kollektivtrafiknämnden (+6,2 mnkr), Regionala utvecklingsnämnden (+5,6 mnkr), Patientnämnden (+1,4 mnkr), Hjälpmedelsnämnden (+0,3 mnkr) och Revision (+0,3 mnkr).

Investeringsredovisning

Årsredovisningen innehåller en investeringsredovisning i eget avsnitt. Investeringsredovisningen omfattar en samlad redovisning av regionens investeringsverksamhet.

Regionen har under 2019 investerat för totalt 262,4 mnkr, varav 68,3 mnkr avser investeringar i byggnader och fastigheter och 194,1 mnkr avser investeringar i maskiner och inventarier.

Balanskrav och resultatutjämningsreserv

Balanskravsutredningen visar på ett positivt resultat uppgående till 100,2 mnkr.

Bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Regionen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2019.

God ekonomisk hushållning

Regionfullmäktige har fastställt två finansiella mål för 2019, *God handlingsberedskap på kort sikt* och *En långsiktigt stark ekonomi*.

Iakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot regionens finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget för 2019.

Övergripande finansiellt mål	Indikatorer	Utfall 2019	Styrelsens bedömning av måluppfyllelse
God handlingsberedskap på kort sikt	Kassalikviditeten ska öka relativt föregående år	Uppfyllt	Den sammantagna bedömningen är att regionen når målet om god handlingsberedskap på kort sikt.
	Investeringarna ska ha en skattefinansieringsgrad av 85 %	Uppfyllt	
	Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag ska vara max 98 %.	Ej uppfyllt	
	Tillförda 259 mnkr till pensionsfonden	Uppfyllt	
	Nettokostnad mot budget Följa beslutad nettokostnadsram	Ej uppfyllt	
En långsiktigt stark ekonomi	Soliditeten ska öka relativt föregående år (positiv soliditet 2026)	Uppfyllt	Den sammantagna bedömningen är att regionen når målet om en långsiktigt stark ekonomi.
	Överskott med minst 2 % (rullande 5-årsperiod)	Ej uppfyllt	
	Skuldtäckningsgrad på 60 % år 2026	Uppfyllt	

Bedömning

Vi bedömer att utfallet är delvis förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De två finansiella målen är delvis uppfyllda och indikatorerna visar positiv utveckling.

Rättvisande räkenskaper

laktagelser

Resultaträkning

Resultaträkningen är uppställd enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och omfattar erforderliga noter.

Balansräkning

Balansräkningen är uppställd enligt LKBR och omfattar erforderliga noter.

Justeringar har gjorts av ingående balanser till följd av övergången till Lag om kommunal bokföring och redovisning.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd enligt gällande rekommendation. Den omfattar erforderliga noter. Kassaflödesanalysen överensstämmer med övriga delar av årsredovisningen.

Sammanställda räkenskaper

Förvaltningsberättelsen ska omfatta en beskrivning av den samlade verksamheten i regionens organisation och särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i koncernföretagen i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

I not "Redovisningsprinciper" under rubriken sammanställd redovisning framgår att regionen inte upprättar någon sammanställd redovisning ur ett väsentlighetsperspektiv.

Redovisningsprinciper

Upplysning om tillämpade redovisningsprinciper lämnas under not *redovisningsprinciper*.

Bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Intern kontroll i hantering av regionens pensioner

Vi har under året genomfört en fördjupad granskning av regionens interna kontroll av hanteringen av pensioner. Vår sammanfattande bedömning efter genomförd granskning är att den interna kontrollen i system och rutiner för hantering av pensioner delvis är tillräcklig. Förbättring behöver ske avseende kontroller och dokumentation av dessa.

Vi bedömer att organisationen är ändamålsenlig, roll- och ansvarsfördelningen för hanteringen av pensionerna är tydlig.

Vi har efter genomförd granskning konstaterat att det finns ett antal instruktioner och kontroller för att säkerställa pensionsprocessen är ändamålsenlig och av god kvalitet gällande dokumentation, indata, rapportering, kontroll och analys för att säkerställa tillförlitligt redovisade pensionsåtaganden, men att området behöver utvecklas. Vissa av kontrollerna dokumenteras, men inte alla. Det görs inte heller kontroller inom alla delar och vi har inte fått fram att området finns med i den interna kontrollen.

Några av dokumenten för rutiner är inte daterade och det saknas uppgift om dokumentägare. I vissa fall finns dokumenten i systemen. Området behöver tas med i riskanalysen för intern kontrollplan och kontroller behöver införas även för områden där det inte görs idag.

Regionen behöver också säkerställa att man får tillräckliga underlag för att kunna kontrollera alla fakturor tillräckligt, trots att GDPR gäller.

Medelsförvaltning

Granskning har gjorts mot externt inhämtade engagemangsbesked och avstämning mot regionens finanspolicy och placeringspolicy och de löpande uppföljningar som gjorts under året.

Regionen tillämpar säkringsredovisning. Säkringsdokumentation finns.

Pågående tvister

Regionens jurister har tillfrågats avseende väsentliga pågående tvister. Vi kan i vår granskning konstatera att inga pågående tvister finns i årets bokslut.

Tjänstemannaledningens uttalande

I överensstämmelse med SKYREV:s utkast till vägledning har ett uttalande erhållits från regiondirektören och regionens ekonomidirektör, i samband med årsbokslutet. Vi anser att det erhållna uttalandet, som inte innehåller några avvikelser, är i överensstämmelse med SKYREV:s utkast till vägledning.

Avslutning

Granskningen av de finansiella delarna i årsredovisningen har underlättats av att bokslutet varit väldokumenterat och att bilagor och underlag funnits i tillräcklig omfattning.

Efter vår granskning gör vi bedömningen att den interna kontrollen och säkerheten i redovisningen är tillräcklig.

2020-03-25

Lars Dahlin

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av revisorerna i Region Värmland enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av avtal. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.